

Sygn. akt II Ka 378/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Wiesław Oryl

Sędziowie: SSO Magdalena Dąbrowska

SSO Artur Bobiński (spr.)

Protokolant : Luiza Ustaszewska-Sęk

przy udziale oskarżycielki prywatnej E. B.

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2014 r.

sprawy **J. B. z domu C.**

oskarżonej z art. 157§2 kk;

na skutek apelacji pełnomocnika oskarżycielki prywatnej;

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce;

z dnia 22 września 2014 r. sygn. akt. II K 38/13;

1. zaskarżony wyrok zmienia w ten sposób, że zasądza od oskarżonej J. B. na rzecz oskarżycielki prywatnej E. B. kwotę 504 (pięćset cztery) złotych tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego w sprawie,
2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od oskarżonej na rzecz oskarżycielki prywatnej E. B. kwotę 420 (czterysta dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej jej w postępowaniu odwoławczym,
4. zwalnia oskarżoną od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych i przejmuje je na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt II Ka 378/14

UZASADNIENIE

J. B. została oskarżona o to, że w dniu 1 listopada 2012 r. w L. na przystanku autobusowym przy ul. (...) uderzyła kilkakrotnie E. B. pięściami oraz torebką w twarz, w wyniku czego E. B. doznała obrażeń ciała w postaci obrzęku prawego łuku brwiowego, nieznacznego obrzęku i otarcia naskórka policzka prawego, a doznane obrażenia spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres poniżej 7 dni, tj. o czyn z art. 157§2 k.k.

Sąd Rejonowy w Ostrołęce wyrokiem z dnia 22 września 2014 r. uznał oskarżoną za winną zarzucanego jej w akcie oskarżenia czynu i za to na podstawie art. 157§2 k.k. skazał ją i wymierzył jej karę 3 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art. 628§1 k.p.k. Sąd zasądził od oskarżonej na rzecz oskarżycielki prywatnej E. B. tytułem poniesionych przez nią kosztów procesu kwotę 660 zł tytułem opłaty i kwotę 360 zł tytułem kosztów pomocy prawnej

udzielonej jej przez adwokata ustanowionego w sprawie. Orzekając o kosztach postępowania należnych Skarbowi Państwa, Sąd zwolnił oskarżoną od obowiązku ich ponoszenia.

Apelację od powyższego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze oraz kosztach sądowych na niekorzyść oskarżonego wniósł pełnomocnik oskarżyciela prywatnego. Orzeczeniu temu zarzucił:

I. rażąco niewspółmierność kary z uwagi na nienależyte uwzględnienie celów wychowawczych kary i społecznej szkodliwości czynu, a także postawy oskarżonej po popełnieniu zarzucanego jej czynu wobec pokrzywdzonej,

II. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 628§1 k.p.k. poprzez błędne przyjęcie, iż należy się jedynie zwrot kosztów pomocy prawnej w stawce minimalnej – 360 zł, podczas gdy oskarżyciel prywatny poniósł realnie koszt zastępstwa prawnego w wysokości 1997,40 zł.

W konkluzji apelacji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonej kary surowszej, tj. w wymiarze co najmniej 6 miesięcy ograniczenia wolności, a nadto zasądzenie na rzecz oskarżyciela prywatnego kosztów pomocy prawnej faktycznie poniesionych przez stronę, tj. kwoty 1997,40 zł wraz z podatkiem VAT.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pełnomocnika oskarżycielki prywatnej E. B. na niekorzyść oskarżonej J. B. w części dotyczącej orzeczenia o karze nie zasługiwała na uwzględnienie. Okazała się natomiast częściowo zasadna w części dotyczącej rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa adwokackiego.

Apelacja pełnomocnika oskarżycielki prywatnej na niekorzyść oskarżonej J. B. w części dotyczącej orzeczenia o karze nie zasługiwała na uwzględnienie. Sąd Okręgowy nie podzielił zarzutu w zakresie rażąco niewspółmierności kary – w sensie łagodności - wymierzonej przez Sąd I instancji oskarżonej J. B..

Warto wskazać w tym miejscu, że ingerencja Sądu Odwoławczego w rozstrzygnięcie co do kary Sądu I instancji ograniczona jest do wypadku uznania, iż kara ta jest niewspółmierna i to w formie kwalifikowanej, bowiem niewspółmierność musi mieć charakter rażący. W niniejszej sprawie sytuacja taka nie miała miejsca.

Zdaniem Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny oraz prawidłowo dostrzegł i wyważył zarówno okoliczności obciążające i łagodzące, które miały wpływ na orzeczenie kary ograniczenia wolności w wymiarze 3 miesięcy. Sąd Rejonowy na k. 65- 66 akt wykazał dlaczego nie zdecydował się na orzeczenie kary grzywny, albowiem wobec oskarżonej zaistniały przesłanki z art. 58§2 kk. Sąd Rejonowy, jak to wskazał w uzasadnieniu miał na uwadze wszystkie dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk. Trafnie Sąd Rejonowy wskazał, że na wymiar kary w dolnych granicach ustawowego zagrożenia miało wpływ zachowanie męża oskarżonej. Na uwagę zasługuje nadto fakt, że pokrzywdzona wmieszała się w awanturę pomiędzy małżonkami i wbrew woli oskarżonej utrzymywała jej zachowanie w trakcie sprzeczki z mężem. Te okoliczności uzasadniały orzeczenie kary w wymiarze jak w wyroku i Sąd Okręgowy takie stanowisko Sądu Rejonowego w zakresie przyjętych rozwiązań penalnych akceptuje.

Apelacja pełnomocnika oskarżycielki prywatnej w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa adwokackiego zasługiwała, co do zasady na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego w tym zakresie zapadło bowiem z obrazą § 16 rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst Dz.U. z 2013r. poz. 461).

Uwadze Sądu Rejonowego umknął fakt, że oskarżycielka prywatna korzystała z pomocy profesjonalnego pełnomocnika, nie tylko w toku rozprawy, przed Sądem, który wydał wyrok w niniejszej sprawie, ale również przed innym składem Sądu Rejonowego w Ostrołęce, który co prawda nie wydał wyroku w niniejszej sprawie, ale prowadził postępowanie dowodowe w dniach 15 stycznia 2014r. i 18 lutego 2014r. Zdaniem Sądu Okręgowego oskarżycielce

prywatnej przysługuje zatem zwrot kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych również za pomoc prawną świadczoną przez profesjonalnego pełnomocnika również w tych rozprawach.

Błędnym jest pogląd Sądu Rejonowego, że w sprawie niniejszej brak jest podstaw do podwyższenia należnego wynagrodzenia o 20%, stosownie do § 16 w/w rozporządzenia. Nie budzi wątpliwości, że w §14 ust. 2 i 7 zostały określone stawki za wynagrodzenia pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego. Nie jest trafny pogląd jakoby przepis § 16 w/w rozporządzenia ograniczał się do podwyższenia wynagrodzenia należnego tylko i wyłącznie obrońcy oskarżonego. Z jego treści takie ograniczenie nie wynika. Przepis ten stanowi, że podwyższenie wynagrodzenia o 20% dotyczy spraw, w których rozprawa trwała dłużej niż jeden dzień. Prawodawca nie różnicuje nakładu pracy adwokata - obrońcy i adwokata - pełnomocnika oskarżyciela prywatnego w zależności od pełnionej w procesie funkcji. Wykładnia językowa, którą stosuje Sąd Rejonowy nie daje podstaw do podwyższenia należnego wynagrodzenia jedynie obrońcy oskarżonego. Jedynym kryterium pozwalającym na podwyższenie wynagrodzenia o 20% w sprawie, która trwała więcej niż jeden dzień jest kryterium przedmiotowe, tj. czas trwania rozprawy przez co należy rozumieć liczbę dni rozpraw, a nie jak chce tego Sąd Rejonowy kryterium podmiotowe tj. funkcja jaką w procesie pełni adwokat.

Trafnie natomiast Sąd Rejonowy wskazał, że brak jest podstaw do podwyższenia wynagrodzenia o stawkę podatku VAT, jak czynił to pełnomocnik oskarżycieli prywatnej. Stosownie bowiem do § 2 ust. 3 w/w rozporządzenia takie podwyższenie wynagrodzenia dotyczy jedynie pomocy prawnej świadczonej przez adwokatów ustanowionych z urzędu, a nie z wyboru.

Powyzsza konstatacja skutkowała orzeczeniem o charakterze reformatoryjnym w zakresie należnych oskarżycielce prywatnej kosztów zastępstwa adwokackiego. Zdaniem Sądu Okręgowego zasadnym było obliczenie należnych kosztów zastępstwa adwokackiego według stawek minimalnych, a nie stawek maksymalnych wynikających z w/w rozporządzenia, jak czyni to pełnomocnik oskarżycielki prywatnej. Przy określaniu wysokości należnego wynagrodzenia należy mieć na uwadze nakład pracy pełnomocnika oskarżycielki prywatnej. Już Sąd Rejonowy trafnie wskazał, że nakład pracy pełnomocnika oskarżycielki posiłkowej, z uwagi na stopień skomplikowania niniejszej sprawy, nie był na tyle duży by wymagał zasądzenia należnego wynagrodzenia według stawek wyższych niż minimalne. Akt oskarżenia w niniejszej sprawie został sporządzony przez oskarżycielkę prywatną i ograniczył się do jednego prostego zarzutu. Aktywność pełnomocnika oskarżycielki prywatnej ograniczyła się do sformułowania na rozprawie w dniu 15 stycznia 2014r. dwóch prostych wniosków dowodowych, o zwrócenie się do prokuratury o akta i o przesłuchanie świadka. Pełnomocnik oskarżycielki prywatnej uczestniczył w przesłuchaniu oskarżonej oraz dwóch świadków. Innych dowodów osobowych w sprawie nie przeprowadzano. Dowody nieosobowe, które podlegały analizie to 6 jednostronnicowych, nieskomplikowanych i standardowych dokumentów w postaci kopii karty informacyjnej izby przyjęć, kopii aktu zgonu, pisma z Prokuratury Rejonowej w Ostrołęce, postanowienia o umorzeniu dochodzenia, pisma KMP w Ostrołęce i karty karnej. Sprawa niniejsza należała zatem do kategorii prostych.

O kosztach zastępstwa adwokackiego za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł zgodnie §14 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia ministra sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jednolity tekst Dz. U. z 2013r. poz. 461).

Oskarżona jest bezrobotna, utrzymuje się z zasiłku na córkę, nie posiada majątku. Te okoliczności uzasadniały zwolnienie je z kosztów sądowych za postępowanie przed Sądem II instancji

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł jak na wstępie.